

► **Dirigent Den Broeder en drie koren in 't zonnetje**

Politie­man die al veertig jaar muziek ademt

Het leven van Leo den Broeder is doordrenkt met muziek. Klassieke muziek vooral. Den Broeder is al veertig jaar dirigent en al bijna even lang getrouwd met Nelleke, van beroep zangeres. Op 11 november is er sprake van een muzikale mijlpaal: dan verzorgt hij een jubileumconcert en vieren de drie deelnemende koren allen een bijzondere verjaardag.

Rien van den Anker

Westland

Terwijl hij zijn muzikale levensverhaal vertelt, zegt hij plots iets totaal onverwachts: „Naast mijn werk als dirigent luister ik bijna niet naar muziek”, aldus Den Broeder. „Ik hoor dan te veel, dan ben ik te kritisch en denk ik dat ik het zelf anders zou doen.” Na een korte stilte: „Dan kan ik er in ieder geval niet meer van genieten.” Vast en zeker onbedoeld klinkt dat toch een beetje als het professioneel leed van menig maestro. Muziek is in het dagelijks leven heel belangrijk voor hem, maar Den Broeder is óók nog voltijds politie-inspecteur. Al heel lang ook, met dank aan de dirigent van de plaatselijke harmonievereniging die hem ooit adviseerde geen musicus te worden, omdat daar geen droog brood in te verdienen zou zijn. Via een toevallige advertentie kwam hij daarna bij de politie terecht.

Zijn eerdere ambitie om beroepsmusicus te worden ontstond omdat zijn vader dirigent was en hij zelf als trompettist in het harmonieorkest speelde en fanatiek alle cursussen voor dat instrument had afgerond. Via zijn vader werd hij dirigent van het mede door hem nieuw opgezette jeugdkoor Sjaloom. 'Jij kunt al noten lezen, dus dat lukt jou wel', kreeg hij te horen.

Jaren achtereenvolgend leefde hij daarna een soort dubbelleven, waarin zijn politiewerk net zoveel tijd opeiste als zijn dirigenten­hobby. Wekelijks waren er repetities en geregeld waren er uitvoeringen van koren in bijvoorbeeld Rotterdam, Maasland

of Voorburg. Bovendien volgde hij, in zijn weinige resterende vrije tijd, ook nog succesvol een meerjarige studie aan het conservatorium. Lange tijd had hij Jos Vranken uit Poeldijk als persoonlijk leermeester. Alles met als doel om tóch professioneel dirigent te worden voor koor en orkest.

Parallel daaraan liep zijn agentencarrière, eerst in Delft als

Stimuleren, enthousiasmeren, samen wat bereiken, daar gaat het mij om

– Leo den Broeder

straatsurveillant, daarna als motorrijder en nu alweer jaren als informatiespecialist. „Vooral in het begin was het nogal schuiven met diensten. Dan moest ik soms na een koorrepetitie gelijk aan een nachtdienst beginnen.” Hij is nooit fulltime dirigent geworden, omdat hij welbewust altijd heeft gekozen voor dat opmerkelijke dubbel­leven.

Contacten

„Ik wilde naast het dirigent zijn per se óók een leven met sociale en maatschappelijke, collegiale contacten. Ik wilde onder de mensen zijn, ik wilde óók koffieautomat­gesprekken hebben. Vergeet niet dat dirigent zijn erg solistisch is, je bent eigenlijk altijd alleen.” Maar tussen die twee werelden zijn er ook raakvlakken en overeenkom-

▲ **Leo in actie als dirigent. „Ik ben een menselijke dirigent, die mild omgaat met soms beperkte muzikale talenten.”**

FOTO THIERRY SCHUT

sten, momenten dat de agent dirigent wordt, of omgekeerd. Dat hij op de bok zo streng moet zijn als een wetsdienaar, net zoals hij in zijn agentenrol soms sturend kan

dirigeren. Wel steeds gespeeld door één en dezelfde Leo.

Sinds de eeuwwisseling wordt zijn muziekagenda bepaald door drie koren, waaronder nog steeds dat jeugdkoor Sjaloom dat, nadat iedereen niet alleen ouder werd maar ook lid bleef, veranderde in het Christelijk Kamerkoor Maassluis. Daarnaast staat hij op de bok bij de Westlandse Christelijke Oratori-

umvereniging Excelsior in Naaldwijk en bij het koor Exultate Deo in Voorschoten. Drie zangclubs die in de basis christelijke klassieke muziek brengen, maar ook uitstapjes maken naar het wereldlijke klassieke repertoire. Dit repertoire beweegt zich tussen barok en modern, hedendaags klassiek.

„Allemaal amateurs die voor zover mogelijk het beste uit zichzelf

willen halen. En juist dát proces, vanaf het eerste zingen tot aan het concert, fascineert me zo. Dat geeft me energie. Vooral dat stimuleren en enthousiasmeren met actieve amateurs en dan samen wat bereiken, daar gaat het mij om. Ik ben in dat opzicht ook een menselijke dirigent die mild omgaat met soms beperkte muzikale talenten.”

In dat kader maakt Den Broeder

zich wel zorgen over de toekomst van zangkoren in het algemeen. Vaste leden vinden wordt steeds lastiger, mensen willen zich nauwelijks meer binden. De tussen­vorm van een projectkoor waarbij leden alleen aan een bepaald concert meedoen, noemt hij een beetje de toekomst. „Maar of dat koren overleefd wordt is onzeker. Dat is ook wel zorgelijk.”

Vier jubilea, één concert

Op vrijdag 11 november begint om 20.00 uur een vier­voudig jubileumconcert in de Bartholomeüs­kerk in Poeldijk. Ten eerste is er het acht­voudig lustrum van dirigent Leo den Broeder, maar dan vieren ook de drie deelnemende koren hun, soms een beetje gesmokkelde en opgeschoven, verjaardag. Met dank aan de coronacrisis. Zo bestaat het Voorschotense koor Exultate Deo 140 jaar en viert de Christelijke Oratoriumvereniging Excelsior uit Naaldwijk haar 130-jarig bestaan. Het Christelijk Kamerkoor Maassluis is met 40 jaar toch een broekie. Formeel is dat koor al twee jaar ouder, maar ook dat feest kon niet eerder worden gevierd.

Meesterwerken

Tijdens het concert zingen de koren gezamenlijk twee klassieke meesterwerken, waaronder het wereldberoemde Requiem van Mozart. Daarnaast ook de Messa di Gloria van Rossini. Tijdens het concert zingen de solisten Leonie van Veen (sopraan), Florieke Beelen (alt), Gevorg Aperants (tenor) en Martijn Sanders (bas/bariton). Het geheel wordt muzikaal ondersteund door RBO Sinfonia. Een entreekaartje kost 25 euro.

De mooiste avonden als dirigent zijn voor Den Broeder trouwens de generale repetities. „Dan is er geen spanning, dan zingt iedere zanger op zijn best, veelal ook zonder zenuwen. Tijdens het officiële concert is iedereen toch een beetje gestrest omdat het goed moet gaan en er familie in de zaal zit. Ja, zo'n generale, daar kan ik dan ook echt van genieten.”